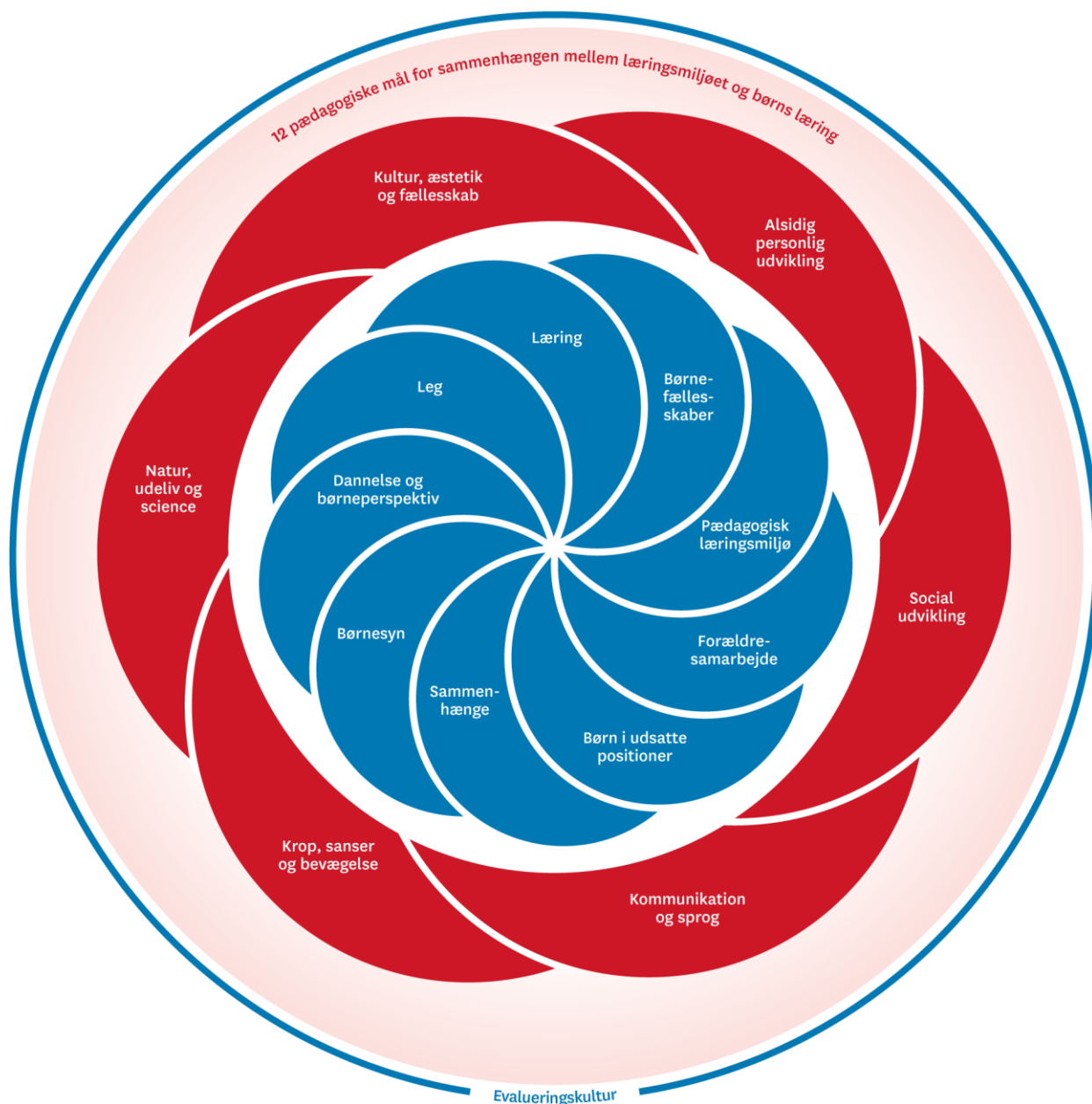

Pædagogisk læreplan for Børneflokket Vordingborggade - Vuggestuen 2021-2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Selvhjulpenshed er en essentiel del af det læringsmiljø der kendetegner pædagogikken i Børneflokket. Vores fokus på selvhjulpenshed giver mulighed for barnets udvikling af ovenstående læreplanstema. Når vi hjælper barnet og udvider barnets erfaringsverden med nærvær, anerkendelse og opbakning, når de kaster sig ud i forsøg med ”at prøve selv” understøtter vi netop den alsidige personlige udvikling og kunsten ”at kunne selv”. Dette gør at barnets selvværd vokser. Vi opfordrer også barnet til at hjælpe en ven med for eksempel at tage tøj på. En del af læreplanstemaerne omhandler forældresamarbejde og her opfordrer vi også forældre til at have fokus på selvhjulpenshed i hjemmet, så vi i samarbejde kan udvikle barnets kompetencer. Vi er i Børneflokket opmærksomme på at alle børn er forskellige og at vi derfor stiller krav og forventninger der passer til barnets kognitive udvikling, og aldersmæssige kunnen.

De fælles samlinger på stuerne er et andet læringsmiljø der er kendetegnende for Børneflokket. Samlingerne er et børnefællesskab, hvor der både er fokus på fællesskab men det åbner også mulighed for det enkelte barns personlige udvikling. Her kan der være fokus på at alle børn vælger en sang og dermed får styrket den kompetence ”at stå frem foran gruppen”. Alle børn bliver også set og hørt ved at der synges en navnesang, hvor alle børns navne nævnes og den enkeltes tilstedeværelse er vigtig for fællesskabet og at

det enkelte barn har betydning for gruppen. Vi opfordrer altid alle børn til at deltage i samlingen men der er flere positioner det enkelte barn kan deltage fra. Barnet kan sidde med i rundkredsen, stå lidt ved siden af, sidde oppe på en bænk lidt væk fra fællesskabet eller måske sidde på skødet af en pædagog. Med tiden bliver de enkelte børn mere og mere modige, genkender rutinen og pludselig en dag, har barnet de nødvendige personlige kompetencer til at deltage i samlingen.

Grundlaget for dette læreplanstema (og alle de andre temaer) er den anerkendende pædagogik. Vi ser på barnets intentioner og understøtter dem i hvad de gerne vil. Det kan for eksempel være når et barn slår, så stiller vi undrende spørgsmål til hvad der er på færde og hjælper barnet med at komme videre på en god og konstruktiv måde, eller hvis barnet ikke har noget sprog, kan man hjælpe ved at sætte ord på handlingen: vil du gerne lege med ...?, Jeg kan se at den bil vil du også gerne have, skal vi finde en til dig?

Eksempler fra praksis:

1.

Et barn på 1,8 år sidder på gulvet og prøver at tage sutsko på. Sutskoen driller og barnet begynder i stedet for at lege med klodser. Et barn på 2,6 år samler sutskoen op, kigger på det andet barn, tager fat om barnets ankel og sætter sutskoen på foden.

Her er tydelige tegn på at det store barn har mestret det at kunne selv. Barnet ser et mindre barns behov for hjælp, udviser empati for andre og føler sig selvsikker nok til at kunne hjælpe et andet barn. Set fra børneperspektivet får barnet følelsen af at være en vigtig del af fællesskabet og en ny måde at kunne deltage aktivt i det. Det viser også at det læringsmiljø vi skaber omkring selvhjulpethed giver mening, både for barnet men også for pædagogerne.

2.

Ved samlingen i vuggestuen, synges rammesagen. Alle børn sidder med i rundkredsen på gulvet på hver sin måtte og børnene skiftes til at sidde med den fine guldramme rundt om ansigtet og der synges: åh ja, hende kan vi lide, hun skal i glas og ramme. Alle børn jubler og glædes over sangen og det barn der er i centrum med rammen på hovedet, smiler og er glad.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Når børnene starter i vuggestue, bliver de præsenteret for et fællesskab med jævnaldrende børn. Det er her børnene får en forståelse for begrebet venner og får en selvforståelse af være en del af en gruppe. Dette er med til at skabe rammerne for udvikling af sociale kompetencer. I pædagogernes daglige samvær med børnene støtter vi det enkelte barn i at indgå meningsfuldt i fællesskabet. Børnene får ikke kun en forståelse af sig selv men også en forståelse for andre ligesindede. I vores daglige rutiner på stuerne holder vi samling hvor vi ex. har sanglege hvor børnenes navne indgår og de på den måde bliver set og anerkendt i børnegruppen. På stuen holder vi samling i en rundkreds på gulvet. Alle børn uden undtagelse, får på skift lov til at vælge en sang. Pædagogen spørger barnet: "Hvilken sang har du lyst til at vi synger i dag?" Barnet får god tid til at tænke sig om og svare. Hvis barnet endnu ikke har et sprog, beder pædagogen barnet om at forsøge at vise det med fagter/hænderne. Pædagogen giver barnet den tid det har brug for, indtil det får udtrykt den sang der skal synges.

I denne situation lærer børnene at der er brug for tid og plads til hinanden for at kunne opnå det sociale fællesskab og samspil. Pædagogerne hjælper børnene med at indgå i et fællesskab, hvor man udvikler empati, rummelighed og tålmodighed for at alle individer i gruppen, uanset alder og udviklingstrin, bliver set og hørt og altså herved understøtter den sociale udvikling.

Vores pædagogiske rolle er at give omsorg og vise forståelse for barnets forskellige følelser undervejs i barnets sociale udvikling. I legesituationer på stuen guider vi børnene i at have en positiv tilgang til hinanden ved fx ved at støtte børn, der har det svært ved at indgå i positive legefællesskaber, vise dem hvordan man kan gå ind i legerelationer på nye måder.

Gennem de voksnes anerkendende tilgang til børnene og gennem legen med kammeraterne og de sociale interaktioner udvider børnene empati overfor hinanden. Eks; "Av, det gør ondt når du slår, kan du høre han siger nej"?

Den voksnes rolle er at støtte og guide for både de børn der har svært ved at sige fra samt de børn der har svært ved at "se" de andre børn. Udover det, så handler det også om at skabe gode læringsmiljøer hvor legemiljøer kan trives optimalt.

Her kan vi igen bruge samlingen som eksempel på at en aktivitet, dækker flere læreplanstemaer:

Ved et af bordene til frokost, sidder der 3 børn. De to børn skåler med hinanden og det er sjovt. Der bliver ikke sagt skål til det tredje barn (K). Pædagogen ved bordet er opmærksom på at det tredje barn (K). Pædagogen ser her en mulighed for at bringe sig selv i spil og dermed inkludere det tredje barn i legen. Pædagogen siger: "ej, jeg vil også skåle og det tror jeg også K. gerne vil skåle med jer." Med det samme skåler alle sammen og pædagogen fortsætter under hele måltidet med at motivere børnene til at bibeholde det gode samspil og den gode leg.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

I Børneflokket har vi særlig fokus på børns sproglige udvikling, da vi er et multikulturelt hus. Vi ved med vores faglighed at det er sprogets meningsfulde funktioner der driver sprogtilegnelsesprocessen. Det første skridt i denne proces er benævnelsesfunktionen, ”bil, mor, mig, hus” og så videre. Det er her vi støtter børnene i at danne hele sætninger ved at sætte ord på forholdet mellem genstande, personer eller handlinger, og for eksempel siger, ”ja det er en grøn bil,” eller ”se nu kommer din mor og henter dig.” Vi er opmærksomme på det nonverbale sprog og sætter ord på alt hvad vi foretager os. Vi vægter i høj grad at læse og synge med børnene. Vi har på hver stue en sangkuffert med billeder af de sange vi synger mest på stuerne. Her skiftes børnene til at vælge en sang. Vi bruger fagter til at understøtte teksten i sangen. Dette sker både i planlagte og spontane aktiviteter. Når vi læser med børnene, foregår det i mindre grupper, og vi bruger dialogisk læsning som et værktøj til at få snakken i gang om de enkelte historier. Vi stræber efter at være et høj kvalitets dagtilbud og arbejder derfor i mindre grupper. Vi deler børnene op i løbet af dagen, så der er tid og plads til at hvert enkelt barn kan blive hørt og set. Når vi spiser frokost samtaler vi om hvad det er vi spiser, hvilken farve det har og hvor det kommer fra.

Alle tider på dagen, alle samværsrelationer og alle rutiner, bugner af muligheder for at kommunikere. Det er her pædagogerne skal bruge deres sprog og udfolde verdenen for børnene. Det er vores opgave at bruge sproget så varieret som muligt og ikke bare sige: det er en bil men det er en stor, mørkegrøn lastbil med anhænger og otte hjul.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

I Børneflokkens vuggestue er vi bevidste om at børn i den pågældende alder, lærer gennem kroppen. Derfor indretter vi os sådan at der er plads samt muligheder for fysisk udfoldelse på stuerne. Børnenes krop, sanser og bevægelser er i spil hele dagen, og vi har konstant øje for det enkelt barns motoriske udvikling og udfordrer barnets kunnen i specifikke situationer. For eksempel når de skal hoppe ned fra ting, kravle op på stole, tage tøjet af og på selv og så videre. Vi er i Børneflokkens så heldige at vi har et stort multirum der er indrettet til netop at kunne udfolde sig fysisk, med madrasser, puder, forhindringsbaner, ribber, gynger med mere. Det har hver stue fast, en gang om ugen. Børnene sanser blandt andet når de spiser, der er forskellige konsistensen og om det er varmt eller koldt. Vi bruger mindfulness som en måde at mærke efter og være bevidst om vores kroppe. Her lytter vi også til rolig musik.

På stuerne arbejdes der ofte med wellness og mindfulness, som en pædagogisk aktivitet der understøtter læreplanerne. Vi tilbyder børnene fodbade med skum, hvor de får lov til at mærke, pjaske og puste til skummet. Vi laver sansekasser som indeholder syltede agurker, ris, tørrede blade, mel og andet. Sansekasserne giver børnene forskellige sanseoplevelser gennem hænder og fødder.

Ved mindfulnessaktiviteten er fokus på kropsbevidsthed. Vi har dæmpet belysning, rolig musik, og vi har delt børnene op i små grupper. Vi gennemgår kroppen så børnene mærker hele deres krop. Vi laver udstrækningsøvelser, så musklerne mærkes og vejrtrækningsøvelser for at mærke kroppen indvendigt. Vi rører ved hinandens hænder, aer og prikker på ben, ryg og arme. Vi bruger også forskellige materialer i brug, det kan være fjer, pensler, svampe og andet, så børnene oplever forskellige berøringer på huden. Der ved styrker vi børnenes accept, anerkendelse og respekt at deres egne og hinandens kroppe, samt børnenes kropslige grænser.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

I Børneflokkens vuggestue er vi ude i alt slags vejr, hvis det giver mening for barnet. Vi bruger vores legeplads flere gange om ugen som vores primære uderum. Her leger vi med de elementer årstiden tilbyder. Læring for de mindste foregår primært gennem sansning. Når vi er i naturen, sanser vi. Vi krammer træerne, smider os i efterårsblade, mærker sand og vand med hænder og bare tæer. For at udeliv og natur bliver til science, stiller pædagogen sig nysgerrig overfor naturen og verdenens mekanismer og liv, ved at inddrage med hele deres sanseapparat. I de processer naturen stiller til rådighed, for eksempel når vi fryser vand til is, smelter is med salt eller viser børnene hvad der sker når æblerne fra æbletræet rådner.

Årstiden snakker vi meget om og bringer den med os ind på stuen. For eksempel bruger vi Fælledparken som læringsrum, hvor vi samler blade, kastanjer, plukker blomster, går på jagt i sneen efter forårstegn såsom erantisser og vintergækker. Vi planter også vores egne tomatplanter på hver stue, som børnene er med til at passe, og som vi høster sammen. På den måde bringer vi naturen og alle dens egenskaber med ind på stuerne.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

I Børneflokkens vuggestue har vi samfundets kendte traditioner såsom fastelavn, jul, påske og halloween. Vi har også vores egne traditioner som, plantedag hvor alle familier medbringer en plante som vi sammen planter på vores legeplads. Vi har også sommerfest, hvor hver stue i institutionen planlægger en aktivitet på legepladsen. Det kan for eksempel være fiskedam, ansigtsmaling, sansekasse med mere. Her er hele familien inviteret til en dejlig og hyggelig eftermiddag sammen med jeres børn. Vi har også julefest hvor vi klippekister, spiser æbleskiver og drikker gløgg på barnets stue. Derudover har vi også børnejulefrokost, hvor der bliver lavet al muligt lækker mad og vi dækker bordene og pynter ekstra op, til en dejlig frokost med jeres børn. Vi har også Luciaoptog hvor børnehavens ældste børn optræder for alle i institutionen. Disse forskellige traditioner understøtter følelsen af en fælles kulturel baggrund og en følelse af fællesskab med andre.

Hver fredag afholder vi fredagssang i hele Vordingborggade. Fredagssang er en del af vores fælles kulturelle DNA i Børneflokket. Vi er sammen på tværs af alle aldersgrupper og nyder at se vores søskende der går i børnehave eller gamle venner der er blevet så store at de er begyndt i børnehaven. Fredagssang understøtter altså ikke bare dette læretemaer men alle temaer. At synge sammen er skønt, vi bliver glade og føler et fællesskab med dem vi synger sammen med, vi bruger vores kroppe, vores stemmer, vores sprog, ja alt kommer i spil når vi synger.

Måltidet og det at spise sammen er grundlæggende i vores kultur. Vi har stort fokus på måltidet og vi understøtter børnenes selvhjulpenhed under måltidet. Vi opfordrer alle til at smage på maden og vi taler om at være sulten, tørstig og mæt. Vi har fokus på at maden fremstår ikke bare sund, økologisk og velsmagende men det skal også se indbydende ud. Vi har fokus på det sociale samvær og samtalen under måltidet.

